

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/183/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011029
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120011029.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného N. U., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom H. XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 02.11.2020, samosudcom JUDr. Michalom Fialom takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného N. U., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 12.08.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného N. U., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v návrhu uviedol, že je starší človek, má 70 rokov, pričom má aj zdravotné problémy, ledva chodí. Zároveň je poberateľom starobného dôchodku. Prisľúbil, že po prepustení nebude páchať ďalšiu trestnú činnosť.

Zo skráteného výpisu klienta (č. l. 5) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonával trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/37/2019 zo dňa 26.03.2019 (č. l. 9), a to pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 20.06.2019 a ktorý po započítaní doby zadržania (08.02.2019 - 10.02.2019) administratívne vykonal dňa 18.10.2020.

Následne nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/100/2017 zo dňa 21.08.2017 (č. l. 13) v spojení s uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/100/2017 zo dňa 17.09.2019 - o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia (č. l. 15) v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3Tos/114/2019 zo dňa 06.11.2019 (č. l. 17), a to pre:

- prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona a § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zákona,

- pokus prečinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 k § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona,

- prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zákona,

ktorý má predpokladane vykonať dňa 18.10.2021.

Lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie odsúdenému plyní podľa skráteného výpisu klienta od dňa 18.08.2020.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4) ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že: „Menovaný je ženatý, s ukončeným stredným odborným vzdelaním bez maturity.

Pred výkonom trestu bol poberateľom starobného dôchodku. Do výkonu trestu bol dodaný do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina dňa 20.06.2019. Jeho správanie a vystupovanie bolo hodnotené na priemernej úrovni. Žiadne porušenia ústavného poriadku, ani časového rozvrhu dňa, neboli zaznamenané. Voľný čas orientoval

na sledovanie televízie a čítanie dostupnej tlače. Do pracovného procesu nebol zaradený. Kontakty s vonkajším prostredím neudržiaval. Dňa 23.07.2019 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“). Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „B“. Adaptácia odsúdeného na podmienky výkonu trestu v tunajšom ústave prebiehala s ťažkosťami. Boli zaznamenané opakované nedostatky v sebaobslužných činnostiach, problémy s osobnou hygienou, holením a uložením osobných vecí podľa platných vzorov. Bol nesamostatný,

zo strany personálu si vyžadoval neustále vedenie a usmerňovanie, taktiež aj pomoc od ostatných odsúdených. V kolektíve odsúdených bol ťažšie prispôsobivý, čo vyvolávalo napätie a konflikty. Z uvedených dôvodov mu bola dňa 21.10.2019 zmenená diferenciačná skupina na OŠZ a bol umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania, kde sa adaptoval bez výraznejších problémov. V dodržiavaní interných noriem upravujúcich problematiku výkonu trestu sa nedostatky, ani porušenia, nevyskytli. V kontakte s personálom je kooperujúci a slušný. V plnení ostatných elementárnych povinností, ako je uloženie osobných vecí podľa platných vzorov, ustrojenosť, osobná a kolektívna hygiena, sa vyskytli drobné nedostatky. Interpersonálne vzťahy v súčasnom kolektíve sú bez problémov. Je členom sociálno - psychologicko- výchovnej skupiny. K spáchanej trestnej činnosti má nekritický postoj. Svoj voľný čas orientuje na sledovanie televízie, počúvanie rozhlasu a občasné čítanie dennej tlače. Fond ústavnej knižnice nevyužíva. Do aktivít organizovaných v rámci ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti sa nezapája. Menovaný je pracovne nezaradený, poberá starobný dôchodok. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdených sa nezapája. V rámci svojich schopností si udržiava poriadok na cele a vo svojich veciach

v skrinke. Dôležité je u neho najmä zvládnutie činností na udržiavanie a rozvoj hygienických návykov, udržiavanie svojho zovňajšku a oblečenia, čo sa mu nie vždy darí. Kontakt

s vonkajším prostredím neudržiava s nikým. Vzťahy v primárnej rodine sa javia ako narušené a nefunkčné. V priebehu doterajšieho výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Ciele programu zaobchádzania sú u odsúdeného zamerané najmä na zvyšovanie morálneho a právneho vedomia a kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, dodržiavanie ustanovení ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa, zmysluplné využitie voľného času, rozvoj a upevňovanie jednoduchých činností zameraných na udržiavanie čistoty, zvládanie sebaobslužných úkonov a nadviazanie vzťahov s dcérou. Program zaobchádzania sa odsúdenému darí plniť v oblasti aktivity vo voľnom čase a iné metódy a postupy zaobchádzania. Oblasť edukácia a zaraďovanie do práce plní iba čiastočne z dôvodu nekritického postoja k spáchanej trestnej činnosti a menšej aktivity pri upevňovaní činností zameraných na udržiavanie čistoty a sebaobslužných úkonov. Oblasť vzťahy s vonkajším svetom neplní, keďže aj napriek opakovaným výzvam sa ani nepokúsil nadviazať kontakt

s dcérou. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je hodnotené ako stredné. Za rizikové faktory sa považuje nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, znížená emočná labilita,

v záťažii sklon k agresívnym prejavom a nižší intelekt. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie a neodporúča sa podmienčne prepustiť.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 12) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 2-krát súdne trestaný, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je po prvýkrát.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že súhlasí s písomným hodnotením a zároveň dodal, že od vypracovania nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že má už svoj vek ako aj zlý zdravotný stav, ledva sa hýbe, pričom v súčasnosti je na ošetrovni.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienenečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienenečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienenečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Tr. zákona ak ide o podmienenečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienenečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienenečnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienenečným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Ak ide o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> a 4. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20190801.html>> Podmienenečne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno,

ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Ako súd zistil z hodnotenia ústavu odsúdený je nekritický k spáchanej trestnej činnosti. Je tak zrejmé, že výkon trestu u odsúdeného nevedol k náprave tých jeho životných postojov, ktoré ho do výkonu trestu dovedli.

Zároveň boli u odsúdeného zaznamenané aj viaceré nedostatky počas doby výkonu trestu, a to v samoobslužných činnostiach, problémy s hygienou, uložením osobných vecí, pričom odsúdený vyžadoval neustále vedenie a usmerňovanie zo strany personálu. Z hodnotenia ústavu tiež vyplynulo, že odsúdený bol ťažšie prispôsobivý v kolektíve odsúdených čo vyvolávalo napätie a konflikty. Uvedené skutočnosti sú o to závažnejšie, že odsúdený je vo výkone trestu pre násilnú trestnú činnosť (trestný čin nebezpečného vyhrážania, trestný čin výtržníctva a pokus trestného činu ublíženia na zdraví).

Podľa názoru súdu pre splnenie druhej podmienky nesvedčí v podstate ani pasívny spôsob výkonu trestu odňatia slobody, keď odsúdený nemá udelenú ani jednu disciplinárnu odmenu, zároveň sa nezapája ani do kultúrno - osvetovej činnosti.

Vzhľadom na uvedené preto súd konštatuje, že odsúdený nepreukazuje polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol predovšetkým na nekritický postoj odsúdeného k trestnej činnosti, jeho zrejmú neochotu zmeniť sa. Navyše odsúdený je v súčasnosti vo výkone trestu aj z dôvodu, že sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia vo veci Okresného súdu Martin sp. zn.

3T/100/2017. Uvedená skutočnosť je o to významnejšia, že odsúdený spáchal v skúšobnej dobe totožnú trestnú činnosť, a to trestný čin nebezpečného vyhrážania, pričom k tomu „pridal“ aj prečin výtržníctva a pokus trestného činu ublíženia na zdraví. V prípade odsúdeného tak ide o nielen špeciálnu recidívu, ale aj stupňovanie svojho protiprávneho konania, keď od nebezpečného vyhrážania dospel tentoraz aj ku konkrétnemu konaniu avšak „iba“ v štádiu pokusu.

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Pokiaľ ide o odsúdeným prezentované zdravotné problémy, tie nie sú samo o sebe dôvodom pre podmiennečné prepustenie. Odsúdený sa nemôže spoliehať, že súd prejaví ľútosť nad jeho zdravotným stavom a z tohto dôvodu ho podmiennečne prepustí. Rovnako tak vyšší vek odsúdeného neznamená, že ten sa už nedopustí ďalšej trestnej činnosti. Nakoniec trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu v súčasnosti sa dopustil tiež vo vyššom veku (66 a 67 rokov). V prvom rade odsúdený musí zmeniť svoje vnútorné hodnoty čo sa doposiaľ nestalo.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.